

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 grudnia 2023 r.,
sprawy **G. N.**
skazanego z art. 207 § 1a k.k. i in.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 22 czerwca 2023 r., sygn. akt IV Ka 505/23,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Gryficach
z dnia 18 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 492/22,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 492/22, Sąd Rejonowy w Gryficach uznał oskarżonego G. N. za winnego tego, że w okresie od stycznia 2008 r. do 30 kwietnia 2022 r. w [...] znęcał się psychicznie i fizycznie nad żoną A. N. oraz, nieporadnymi ze względu na wiek, małoletnimi dziećmi A. N.(1.) i K. N. w ten sposób, że wszczynał w domu awantury, głównie będąc pod wpływem alkoholu, zakłócając spokój i poczucie bezpieczeństwa pokrzywdzonych oraz wywołując u nich poczucie zagrożenia, znieważał pokrzywdzonych słowami powszechnie

uznawanymi za obelżywe, groził pokrzywdzonym pozbawieniem życia, pobiciem, a także tym, że nie będzie łożył na ich utrzymanie, wzbudzając uzasadnioną obawę spełnienia gróźb, naruszał nietykalność cielesną pokrzywdzonych, wykręcał ręce żonie powodując nieznaczne obrażenia na jej ciele, rzucał w jej kierunku przedmiotami, poniżał żonę, niepokoił telefonami, a kontrolą jej zachowania ograniczał istotnie prywatność, tj. popełnienia czynu z art. 207 § 1a k.k. i za to, na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności (pkt I wyroku).

Na podstawie art. 41 a § 1, § 3a i § 4 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek opuszczenia, zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi A. N. i dziećmi, lokalu w [...] oraz zakaz kontaktowania się z A. N., A. N.(1) i K. N., a także zbliżania się do nich na odległość mniejszą niż 30 metrów - na okres 5 lat (pkt II wyroku); na poczet zakazu opuszczenia lokalu, połączonego z zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonymi i zbliżania się do nich, zaliczył okres stosowania środka zapobiegawczego nakazu opuszczenia lokalu w okresie od dnia 4 grudnia 2021 r. do dnia 18 stycznia 2023 r. (pkt IV).

Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej A. N. 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (pkt IV).

W apelacji, wywiedzionej od całości opisanego wyroku, obrońca oskarżonego zarzucił:

„1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.: a) art. 4 k.p.k., w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., polegającą na jednostronnej, rażąco dowolnej ocenie materiału dowodowego, naruszającej reguły prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, ocenie nierespektującej zasady in dubio pro reo, polegającej na stronnictwym przyjęciu wersji niekorzystnej dla oskarżonego, opartej na tendencyjnych, niespójnych wzajemnie i z pozostałym materiałem dowodowym zeznaniach pokrzywdzonej oraz jej matki, zainteresowanych niekorzystnym dla oskarżonego rozstrzygnięciem, bez poddania tego materiału dowodowego obiektywnej ocenie i weryfikacji z pozostałym materiałem dowodowym, uzyskanym od świadków wskazanych przez obronę jak również innych świadków, w tym A. H., będącej przyjaciółką pokrzywdzonej, których zeznania nie wskazują na popełnienie przez oskarżonego przypisanego mu

czynu, a także zaniechania na potrzeby weryfikacji tych wersji przeprowadzenia dowodu z przesłuchania małoletnich pokrzywdzonych A. N.(1) i K. N.,

b) art. 170 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o przesłuchanie w charakterze świadków P. S., E. S., P. J. i K. P., podczas gdy dowody te miały służyć wykazaniu jak wyglądały rzeczywiste relacji pomiędzy oskarżonym a pokrzywdzoną, które nie przybierały formy znęcania się lecz konfliktów i wzajemnych awantur spowodowanych zdradami pokrzywdzonej, a także miały służyć wykazaniu nieprawdziwości zeznań złożonych przez pokrzywdzoną w toku postępowania,

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że w okresie od stycznia 2008 r. do 30 kwietnia 2022 r. oskarżony znęcał się psychicznie i fizycznie nad żoną A. N. oraz nieporadnymi ze względu na wiek, małoletnimi dziećmi A. N.(1) (urodzoną dopiero w [...]) i K. N. (urodzonym dopiero w [...]), podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, iż oskarżony swoim zachowaniem dopuścił się takiego czynu,

3. z ostrożności procesowej rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary 3 lat pozbawienia wolności, zadośćuczynienia w wysokości 15.000 zł na rzecz pokrzywdzonej oraz zakazu zbliżania się i kontaktowania z dziećmi na okres 5 lat, których wymierzenie nastąpiło z naruszeniem zasad zarówno prewencji ogólnej, jak i szczególnej, a nadto bez należytego uwzględnienia ewentualnego stopnia zawinienia oskarżonego, jego właściwości i warunków osobistych oraz jego dotychczasowej niekaralności.”

W konkluzji apelujący wnioskował o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzuconego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Uzasadniając zarzut rażącej niewspółmierności kary obrońca wywiódł, że w jego ocenie, „że gdyby uznać oskarżonego za winnego popełnienia zarzuconego czynu, to adekwatną do orzeczenia w stosunku do niego byłaby kara grzywny wymierzona przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., zadośćuczynienie w kwocie maksymalnej 3.000 zł oraz nieorzekanie o zakazie kontaktowania i widzenia oskarżonego z dziećmi”.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, po rozpoznaniu wniesionej apelacji, wyrokiem z dnia 22 czerwca 2023 r., sygn. akt IV Ka 505/23, zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że:

- jako początek okresu znęcania się nad małoletnimi dziećmi wskazał datę bliżej nieustaloną 2015 r.,
- czyn przypisany oskarżonemu zakwalifikował z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a jako podstawę wymiaru kary wskazał art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.,
- wymierzoną za przypisany oskarżonemu czyn karę pozbawienia wolności obniżył do 2 lat.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok Sąd utrzymał w mocy.

We wniesionej kasacji, zaskarżając wyrok w całości, obrońca G. N., w oparciu o art. 523 § 1 i § 4 pkt 1 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., oraz art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. polegające na braku właściwego i rzetelnego rozpatrzenia przez Sąd II instancji zarzutów apelacji i orzeczenie po wadliwie przeprowadzonej kontroli odwoławczej, wskutek zaniechania dokonania wnikliwej i kompletnej oceny ujawnionego w toku rozprawy materiału dowodowego i wynikających z niego wszystkich okoliczności, istotnych dla odpowiedzialności karnej skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., oceniając je w sposób jedynie pobieżny i niepełny pod kątem rozważenia realizacji przez skazanego znamion tych czynów, co doprowadziło do niezasadnego utrzymania w mocy skazania za popełnienie czynu przypisanego skazanemu wyrokiem Sądu I instancji, zmodyfikowanego przez Sąd II instancji w zakresie okresu znęcania się nad małoletnimi dziećmi.”

Odwołując się do tego zarzutu, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Odpowiadając pisemnie na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesioną przez obrońcę skazanego G. N. kasację należało oddalić, albowiem podniesiony w niej zarzut jest bezzasadny w stopniu oczywistym, a powołanie w podstawie kasacji przepisu art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. ocenić trzeba jako niezrozumiałe skoro kasacja była dopuszczalna w związku z treścią art. 523 § 2 k.p.k., ponieważ skazanemu wymierzono karę bezwzględnego pozbawienia wolności, a nadto nadzwyczajny środek zaskarżenia nie formułuje zarzutu znajdującego oparcie w przepisie art. 439 § 1 k.p.k.

Lektura uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego nie potwierdza stawianego przez obrońcę skazanego zarzutu obrazy art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Sąd Okręgowy w sposób wnikliwy i pełny, wręcz wyjątkowo staranny, odniósł się do wszystkich podnoszonych w apelacji zarzutów i przedstawił argumentację, dlaczego część z nich uznał za niezasadne, a pozostałe za częściowo uzasadnione.

W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, iż o naruszeniu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważy i nie odniesie się do wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, uczyni to rażąco błędnie, bądź z pominięciem ich istoty, zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku sąd nie poda argumentacji odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji, tj. sąd uzna je za zasadne albo niezasadne, bez wyjaśnienia swojego stanowiska, względnie argumentacja ta będzie zawierała braki. W rozpoznawanej sprawie Sąd odwoławczy odniósł się do każdego z podniesionych w apelacji zarzutów, a swoją argumentację przedstawił w uzasadnieniu, nie uchybiając w żadnym zakresie powołanym powyżej przepisom. Sąd odwoławczy precyzyjnie ustosunkował się do okoliczności podnoszonych przez apelującego, w szczególności do części z nich, które okazały się być zasadnymi w zakresie błędnego przyjęcia okresu znęcania się skazanego nad dziećmi. W uzasadnieniu kwestionowanego wyroku jasno wskazał w pozostałym zakresie, że zgromadzony przez Sąd I instancji materiał dowodowy Sąd Odwoławczy uznał za kompletny, wyrażając stanowczy pogląd o braku uchybień podnoszonych przez skarżącego, wywodząc w konkluzji, że Sąd I instancji zebrane w sprawie dowody poddał analizie zgodnie z regułami określonymi w przepisie art. 7 k.p.k.

Sąd zaakceptował rozważenia Sądu Rejonowego odnoszące się do uznania wiarygodności zeznań pokrzywdzonej i jej matki B. A., zasadnie zwracając uwagę, że o ich wiarygodności nie może decydować fakt pozostawania przez pokrzywdzoną w konflikcie ze skazanym, czy też to, że toczy się postępowanie rozwodowe. Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego zawiera precyzyjne wyliczenie powodów zaświadczających o słuszności oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonej, jej matki czy świadka A. H. - przyjaciółki pokrzywdzonej i niewiarygodności wyjaśnień skazanego i jego bliskich zeznających w sprawie.

Mając powyższe na uwadze twierdzenia obrońcy jakoby Sąd odwoławczy wadliwie przeprowadził kontrolę odwoławczą, dopuścił się braku właściwego i rzetelnego rozpatrzenia zarzutów apelacyjnych, uznać należy za chybione. Argumentacja zawarta w uzasadnieniu kasacji pozwala na stwierdzenie, że nadzwyczajny środek odwoławczy został wniesiony nie dlatego, iż w toku postępowania odwoławczego doszło do rażącej obrazy prawa, która mogła mieć istotny wpływ na treść wyroku, ale wyłącznie z tego powodu, że skarżący nie godzi się z wynikiem postępowania odwoławczego, a w postępowaniu kasacyjnym, sprzecznie z obowiązującym prawem, upatruje kolejnej instancji sądowej, która zweryfikuje zasadność oskarżenia i skazania G. N.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy uznał kasację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną i oddalił ją na posiedzeniu w trybie przepisu art. 535 § 3 k.p.k.

(K.G.)

[ms]

